

Gemeente Albrandswaard

Gemeenteraad van Albrandswaard
p/a de griffie

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n): 2

Ons kenmerk: 1362861
Contact: J.Rombouts
Doorkiesnummer: +31105061710
E-mailadres: j.rombouts@bar-organisatie.nl
Datum: 6 november 2018

Betreft: Beantwoording vragen n.a.v. vragen over aardgasvrij Albrandswaard

Geachte raadsleden,

Inleiding

Op 30 oktober jl. heeft u gesproken over het Rekenkamercommissierapport Duurzaamheidsbenchmark. Hierbij heeft u het college opgeroepen om op korte termijn te komen met een plan van aanpak om de woningvoorraad te verduurzamen en zich voor te bereiden op een toekomst zonder gaslevering. Bovendien is de vraag gesteld of het verduurzamen van bestaande woningen en het op een andere, duurzame manier van verwarmen van woningen landelijk geregeld gaat worden. Via deze brief reageren wij graag op de oproep en de vraag.

Kernboodschap

Eén van de opgave die op de gemeenten afkomen, zoals benoemd in het Interbestuurlijke Programma en het Klimaatakkoord in wording, is te komen met een transitievisie warmte in 2021. Hierin wordt per wijk / buurt het meest kansrijke alternatief voor aardgas beschreven, inclusief een planning per wijk/buurt. Gemeenten krijgen hierdoor een grote rol toebedeeld in de vragen 'hoe' en 'wanneer' wijken lokaal aardgasvrij worden. Het Rijk zal daarentegen inzetten op de randvoorwaarden, zoals de betaalbaarheid voor iedereen middels o.a. een gebouw gebonden financieringsmogelijkheid. Dit betreft tot heden geen subsidieregeling.

Gelet op deze ontwikkelingen is er reeds een bestuursopdracht energietransitie vastgesteld. Deze treft u aan in de bijlage. In de bestuursopdracht staat dat we scenario's voor de energietransitie uitwerken aan de hand van vier thema's. Eén van deze thema's betreft warmte. Dit houdt in het toewerken naar een aardgasvrij Albrandswaard. Deze complexe opgave vraagt tijd en inzet, welk mogelijk zijn gemaakt met de bestuursopdracht. Wij verwachten voor dit specifieke scenario dat u een separaat plan van aanpak kunt ontvangen in Q1 2019.

Toelichting

Nederland heeft zich gecommitteerd aan de afspraken van het klimaatakkoord van Parijs. In het regeerakkoord 2017 zijn deze afspraken omgezet naar beleidsdoelen. In 2030 moet een reductie van de emissies van broeikasgassen met 49% (was 40%) zijn gehaald om te komen tot de drastische beperking van de uitstoot tot bijna 0 in 2050. Dat kan niet alleen met afvalscheiding, energiebesparing of milieubeheer. Een belangrijke consequentie is het uitfaseren van het aardgas. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt in het Interbestuurlijke Programma en het Klimaatakkoord in wording.

Consequenties

Kenmerkend voor een transitie is, dat deze structurele veranderingen met zich mee brengt die een grote impact op de samenleving heeft. Om deze verandering te kunnen laten plaatsvinden is tijd nodig. De impact op de samenleving is groot en reikt tot achter de voordeur van elke inwoner.

Vervolg

Wij hebben inmiddels voldoende inzichten hoe toe te werken naar een aardgasvrij Albrandswaard met inwoners en stakeholders. Een plan van aanpak waarin de stappen en consequenties uiteen zijn gezet kunnen we eind Q1 2019 aan u voorleggen.

Bijlage:

1362865 Procesplan

1362863 Bestuurlijke opdracht

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner

Bestuurlijk Opdracht Document Gemeente Albrandswaard

Titel beleidsopdracht	:	Scenario's energietransitie
Programma	:	buitenruimte
Programmaonderdeel	:	Duurzaamheid en milieu
Naam portefeuillehouder	:	Marco Goedknegt
Regisseur	:	Jeannette Wijnmalen
Datum vaststelling	:	
Verseon nummer	:	

1. Aanleiding / probleemstelling

Aanleiding:

Nederland heeft zich gecommitteerd aan de afspraken van het klimaatakkoord van Parijs. In het regeerakkoord 2017 zijn de ambities nog eens aangescherpt. In 2030 moet een reductie van de emissies van broeikasgassen met 49% (was 40%) zijn gedaald om te komen tot de drastische beperking van de uitstoot tot bijna 0 in 2050.

Duurzaamheid is daarmee in de afgelopen periode steeds hoger op de agenda komen te staan. Dit blijkt ook uit het interbestuurlijke (samenwerkings)-programma van rijk, provincie en gemeenten (IBP) waarin staat dat “het tegengaan van klimaatverandering, aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en transitie naar een circulaire economie randvoorwaarden zijn voor het behoud van onze welvaart”.

Voor de energietransitie kunnen we gedeeltelijk aansluiten bij ontwikkelingen binnen andere bestuurslagen dan de gemeente. Op het niveau van de MRDH wordt een Regionale energie Strategie (RES) opgesteld, die in beeld brengt welke stappen gezet kunnen worden om te komen tot een betaalbare, betrouwbare, schone en veilige energievoorziening voor iedereen in de regio Rotterdam-Den Haag in 2050.

Probleemstelling:

De gemeente krijgt een regierol ten aanzien de energietransitie. Dit betekent o.a. dat de gemeente, in samenwerking met Barendrecht en Ridderkerk, partners uit de samenleving en regiogemeenten, keuzes moeten maken over toekomstige lokale energievoorziening. Dit vraagt om regie, ruimtelijke keuzes en interbestuurlijke samenwerking.

Deze regierol moet de komende jaren verder worden ingevuld aan de hand van 4 thema's: warmte, mobiliteit, duurzame stroom en energiebesparing en worden vastgelegd in een beleidsagenda.

Daarmee ontstaat meer inzicht in de ruimtelijke en economische consequenties en de bestuurlijke, strategische en functionele haalbaarheid en wenselijkheid.

Uiteindelijk moet dit leiden tot een passend bod van de gemeente aan het Rijk. Dit bod bestaat uit:

- De Regionale Energie Strategie in juni 2019, zodat eind 2019 de regionale invulling van de nationale opgave verdeeld is.
- Een transitievisie warmte uiterlijk eind 2021, waarin de gemeente het tijdsplan vastlegt waarop wijken van het aardgas afdaan.
Uiteraard heeft dit ruimtelijke gevolgen voor Albrandswaard.

De energietransitie staat (landelijk) hoog op de agenda. Door het tijdig uitwerken van concrete scenario's m.b.t. de gevolgen voor Albrandswaard houden we de regie in eigen hand. Daarmee voorkomen we dat anderen keuzes maken voor onze gemeente, inwoners en bedrijven. We zijn een betrouwbare overheid en voorkomen hiermee (onnodige) maatschappelijke kosten van de gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

2. Gewenst resultaat / op te leveren product

Doelstelling: Uitwerken van concrete scenario's voor energietransitie binnen Albrandswaard. In deze scenario's wordt rekening gehouden met landelijke en regionale ontwikkelingen. De scenario's zijn flexibel vanwege de voortschrijdende techniek.

Gewenst resultaat: Door de raad vastgestelde scenario's m.b.t. energietransitie

Mijlpalen:

2018:

- 1) De kennis en bewustwording van inwoners, bedrijven en verhuurders over de gevolgen van de energietransitie vergroten.

Dit doen we **niet** door het organiseren van een 'grote' bijeenkomst, maar op andere manieren, mede in afstemming met de wijkregisseurs van Albrandswaard. De Woonwijzerwinkel verzorgt al laagdrempelig informatie aan inwoners. We voeren als gemeente niet zelf uit, maar stimuleren en faciliteren (denk bijvoorbeeld aan de oprichting van een duurzaamheidskring, waarbij de Rabobank reeds heeft aangegeven zich in te willen zetten) en leggen verbindingen tussen initiatieven. We onderzoeken welke rol een duurzaamheidsfonds hierin kan vervullen (motie van de raad), waarbij van belang is of (gebrek aan) middelen een belemmering vormt om initiatieven op te starten.

- 2) College en raad voorbereiden op de rol van de gemeente in de energietransitie m.b.t. de 4 thema's die in 2019 verder moeten worden uitgewerkt: warmte, mobiliteit, duurzame stroom en energiebesparing.

- 3) Strategie bepalen voor de inbreng van Albrandswaard in de Regionale Energiestrategie. Eind 2018 moet het eerste contour hiervan duidelijk zijn. Het belang van Albrandswaard bij verschillende energiebronnen wordt in de afwegingen betrokken.

2019:

- 1) Uitwerking van concrete scenario's voor energietransitie aan de hand van de thema's warmte, mobiliteit, duurzame stroom en energiebesparing. De scenario's worden door de raad vastgesteld, zodat vanaf 2020 kan worden begonnen met de uitvoering.
 - Een stakeholdersanalyse wordt in de uitwerking betrokken, mede om de rol van de gemeente goed te kunnen vaststellen.
 - Per thema wordt een passende vorm van participatie toegepast. Wij verwijzen hiervoor naar punt 6 van deze bestuursopdracht.
 - Voor de uitwerking van de scenario's moeten technische onderzoeken worden uitgevoerd, zoals voor het opstellen van warmtetransitie visies en wijkgerichte warmteplannen.
 - Regionale afspraken over energieopwekking worden bij de uitwerking van de scenario's betrokken.

3. Afbakening

Reikwijdte:

In het coalitieakkoord is duurzaamheid gedefinieerd als 'de verandering van een consumptie economie naar een concept dat op lange termijn zorgt voor het behoud en het verbeteren van onze leefomgeving. Uitgaande van deze definitie, is de energietransitie een onderdeel van de bredere duurzaamheidsagenda. De in het akkoord genoemde effectieve afvalscheiding en duurzame bedrijvigheid vallen buiten de reikwijdte van deze bestuursopdracht. Verder is duidelijk dat de ruimtelijke behoeften als gevolg van de energietransitie niet rechtstreeks passen binnen de ruimtelijke mogelijkheden van Albrandswaard, De ruimtelijke afwegingen op hoofdlijnen worden meegenomen bij het ontwikkelen van de Omgevingsvisie voor Albrandswaard.

Naar verwachting kan in 2020 een begin worden gemaakt de uitvoering van de vastgestelde scenario's t.a.v. energietransitie. We kunnen nu nog niet overzien welke gevolgen de uitvoering van de scenario's met zich mee zal brengen. Daarom valt de uitvoering van de scenario's buiten deze bestuursopdracht.

Bestuurl. Uitgangspunten :

inzetten op zonneparken, dubbel gebruik van terreinen, zoals de leidingstraat en verbreden van het draagvlak voor waterstof als brandstof voor voertuigen.

Het traject voor het vaststellen van een Omgevingsvisie loopt parallel aan het traject voor het opstellen van scenario's in het kader van de energietransitie. Beide trajecten worden integraal op elkaar afgestemd.

-
- 4. Relatie Samenlevingsagenda** : Het vaststellen van scenario's voor de energietransitie wordt als speerpunt opgenomen in de agenda van de samenleving. Deze bestuursopdracht loopt hieraan parallel om de benodigde financiële middelen voor 2018 en 2019 te kunnen opnemen in de 2^e tussenrapportage over 2018 en in de begroting voor 2019.

5. Teamsamenstelling / inschakeling interne en externe organisatie(s)

Regisseurs : alle regisseurs van het regieteam zijn vanuit hun aandachtsgebieden bij de energietransitie betrokken. Zij sluiten aan op het moment dat dit nodig is. Jeannette Wijnmalen en Peter Wunderink vormen de 'rode draad' voor het gehele traject. Zij doen dit in nauwe afstemming met de wijkregisseurs.

Inbreng BAR/intern : binnen de BAR wordt een programma ingericht voor de energietransitie. De bestuursopdracht is samen met de collega's van het cluster duurzaamheid opgesteld. De bestuursopdracht zal na vaststelling door de BAR worden uitgevoerd.

6. Raming middelen

De totale kosten voor het opstellen van scenario's voor de energietransitie zijn voor 2018 en 2019 geraamd op € 110.600,- .

Voor 2018 verwachten wij nog een bedrag van € 25.800,- nodig te hebben. Dit bedrag kan niet uit bestaande budgetten worden gedekt. In de 2^e tussenrapportage zullen wij vragen een bedrag van € 25.800,- voor de scenario's energietransitie bij te ramen.

Voor 2019 verwachten wij een bedrag van € 84.800,- nodig te hebben. Ook hiervoor geldt dat dit bedrag niet uit bestaande budgetten kan worden gedekt. In de begroting van 2019 zullen wij vragen dit bedrag te ramen. Dit bedrag was nog niet opgenomen in de Voorjaarsnota 2019, omdat de uitgangspunten voor de energietransitie nu pas met de bestuursopdracht worden vastgelegd.

Bij de vaststelling van de scenario's zullen we een financieel voorstel doen voor de toekomst.

7. Planning / procedures

Communicatietraject: na vaststelling van de bestuursopdracht wordt een communicatieplanning gemaakt.

Termijnen: de planning van de verschillende onderdelen van de bestuursopdracht is hierboven onder de mijlpalen opgenomen.

Participatie:

Participatie is maatwerk en verschilt per thema. De grote lijn ziet er als volgt uit:

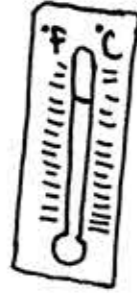
- Warmte: een intensief participatietraject op basis van co-creatie met (maatschappelijke) partners en inwoners;
- Mobiliteit: gedragsverandering bewerkstelligen door middel van informeren en faciliteren;
- Duurzame stroom: faciliteren van de uitvoering;
- Energiebesparing: faciliteren door bijvoorbeeld gezamenlijke inkoop.

Monitoring/evaluatie :

Na het vaststellen van de scenario's voor energietransitie evalueren wij het proces. De opgedane ervaringen op het gebied van participatie maken hiervan uitdrukkelijk onderdeel uit.

PROCESSTAPPEN

INTEGRALE
TRANSITIEVISIE
WARMTE

→ HOE KOMEN WE VAN
HET AARDGAS AF?
EN

COMMUNICATIE

RANDVOORWAARDEN

WET & REGELGEVING

OMGEVINGSFACTOREN

TECHNIEKEN

FINANCIEN

ORGANISATIE

